

De Krant van 't Strand

van de ROYAL SAND YACHT CLUB van DE PANNE en ook evenveel van DE KRAB ten behoeve van onze leden en van iedereen met enige interesse in de zeilwagensport of in onze club met nieuws over de voorbije 125 jaar in het kader van het 100-jarig bestaan en over de figuren en gebeurtenissen die onze zeilwagenclub groot gemaakt hebben, over de piloten die de eer van De Panne dragen en over de vele vrijwilligers die deze club zelf dragen, ook over de nieuwe dingen die gerealiseerd werden dankzij onze zeilwagenclub en over de toekomstplannen zodat we over 100 jaar nog eens een groot feest kunnen geven

Editoriaal

100 jaar is lang. De wereld en De Panne zijn al veel veranderd sinds het ontstaan van onze zeilwagenclub de Royal Sand Yacht Club.

Sinds haar ontstaan maakte onze club vele overgangen mee. Het verhaal van onze club is vooral het verhaal van mensen die zich geëngageerd hebben voor de zeilwagensport en voor de club, sommigen dag in dag uit. Sommigen investeerden er zeer veel van hun tijd en energie, anderen hebben zich eerder op de achtergrond ingezet. Hoe dan ook vormt onze club een structuur, een weefsel, een net van vele mensen.

Deze krant brengt een deel van onze geschiedenis weer tot leven van het prille begin tot en met onze toekomstdromen. We hopen dat deze terugblik op het verleden ons inspireert om nieuwe plannen te maken voor de toekomst. Wij zijn niet groot maar we hebben grandeur. We zijn niet groot maar onze netwerk reikt tot de verste uithoeken van de wereld. We zijn niet de grootste zeilsport maar wel één van de snelste.

We wensen jullie allemaal veel lees- en zeilplezier,

De redactie.

RSYC100: het verleden het heden de toekomst 1924-2024...

Beste lezer,

In deze krant kan je kennis maken met onze rijke geschiedenis die start bij de geboorte van het zeilwagengerijden in De Panne en de oprichting van onze zeilwagenclub in 1924.

Vandaag, 100 jaar verder is de Royal Sand Yacht Club nog steeds een unieke club van gepassioneerde recreatieve en competitieve zeilwagengerijders. Een Vereniging Zonder Winstoogmerk van beginners tot topatleten, jong en minder jong, zeilwagengerijders en niet-zeilwagengerijders.

Maar er is meer :

We voelen ons immers als een grote familie, open voor iedereen:

- die houdt van zeilwagengerijden maar ook van zand en zee, wind en water en
- die zich kan vinden in onze waarden.

We waren en blijven verbonden met De Panne, de Westhoek en de wereld.

We verenigen een toffe zeilwagenschool en een no-nonsense club onder één dak in eigen beheer. Dit maakt ons uniek en is waardevol voor alle leden, zowel de zeilwagengerijders als de niet-zeilwagengerijders.

Onze sterke vrijwilligerswerking en recreatieve activiteiten vormen mee het weefsel van onze cultuur, ons plezier en de open familiale sfeer. De inzet van onze leden maakt de club als een waar geschenk van de leden aan elkaar.

Onze vrijwillige bestuursleden en professionele beachmasters zorgen voor de permanentie en operationele werking van de zeilwagenschool en de zeilwagenclub.

Wij ondersteunen de jongerenclub 'de Krab' die tevens onze band met de toekomst is.

Het verleden is ondertussen geschiedenis, het heden beleven we vandaag en wat de toekomst betreft willen we vooral een aangename en gezellige club blijven. We vinden het immers met z'n allen goed zo en daar moeten we ons voor blijven inzetten.

Daarom willen we ervoor zorgen dat onze authentieke cultuur en onze waarden de soliede wortels blijven vormen voor wat de toekomst ons zal brengen. En om de toekomst op dit vlak alvast wat te helpen hebben we concrete initiatieven uitgewerkt om:

- de Krab, de zeilwagenclub voor jongeren, verder te ondersteunen in haar werking
- ervoor te zorgen dat onze zeilende en niet-zeilende leden graag naar de club blijven komen
- onze medewerkers en vrijwilligers te blijven ondersteunen en erkennen
- een ruim zeilwagenaanbod verder te ontwikkelen voor jong en oud met trainingen en activiteiten die aanzetten tot het rijden en blijven rijden
- competities te blijven organiseren en te zorgen voor een warm onthaal van de piloten
- het erfgoed van de zeilwagensport in stand te houden.

We danken iedereen die onze mooie geschiedenis heeft helpen schrijven en kijken vandaag met vertrouwen naar wat de toekomst ons zal brengen.

Het Royal Sand Yacht Club-bestuur

Geschiedenis van de Royal Sand Yacht Club Het verhaal van een unieke club

Robert Sloet d'Oldruytenborgh - 1908

Van ca. 1895 tot WO I

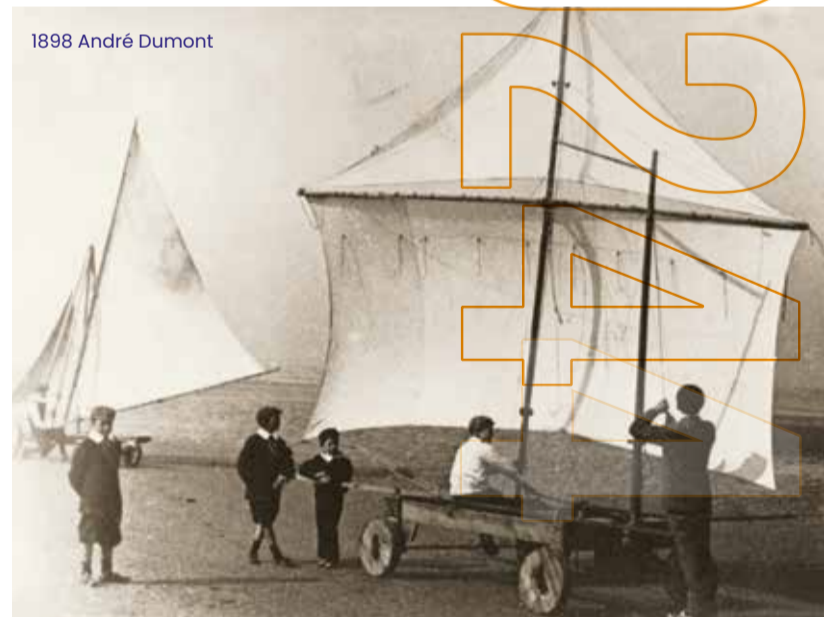
Algemeen wordt aangenomen dat de zeilwagensport in De Panne ontstond. Eind 19de eeuw bouwden en ontwikkelden de vele kinderen van architect-urbanist Albert Dumont in hun vrije tijd zeilwagens terwijl hun vader vorm gaf aan de uitbouw van de Dumont-wijk in het vroege toeristische De Panne.

In 1898 kwam André Dumont met een eerste zeilwagen op het strand. Later zorgden Benjamin en François Dumont voor de verdere ontplooiing. Heel vlug waren er veel enthousiastelingen onder wie de latere vliegenier Willy Coppens die in de eerste wereldoorlog een held werd door het neerhalen van Duitse observatieballonnen en die voor deze verdienste later in de adelstand werd verheven als 'Coppens d'Houthulst'. Volgens Willy Coppens was een zeilwagen "l' avion du pauvre - het vliegtuig voor de armen". "Vliegen over het strand" doen de zeilwagens nog altijd.

1902 Pasen

1898 André Dumont

De allereerste zeilwagenwedstrijd ter wereld vond plaats in De Panne in 1909. Dit werd dé start voor het zeilwagengerijden als sport.

Julien Michez winnaar van de eerste wedstrijd - 1909

Louis Blériot

De beroemde luchtvaartpionier Louis Blériot, die in 1909 als eerste over het kanaal vloog, zeilde in datzelfde jaar met zijn 'Aéroplage' op de stranden van Harelot en Le Touquet. Vanaf 1912 werden in Frankrijk wedstrijden gereden. Als pionier van de luchtvaartindustrie kan Louis Blériot zonder meer ver-

Een hoogtepunt voor De Panne en voor de familie Dumont was de overwinning van Benjamin Dumont op de internationale wedstrijd in Harelot in 1913. François Dumont werd er tweede. Zij wonnen er van de wereldtop!

Geschiedenis van de Royal Sand Yacht Club

» Vervolg op p.3

François Dumont

1886-1962

NL
François Dumont was de tiende van de 13 kinderen van Albert Dumont. Hij beleefde buitengewone en uitzonderlijke kinderjaren. Samen met zijn broers organiseerden ze opera's, toneelstukken, marionettenoptredens, enz... Zo groeide zijn liefde voor het organiseren van feesten. Het heeft zijn hele persoonlijkheid bepaald.

Hij huwde met Simonne Roehrs, die later een bridgeclub hield in De Panne. Samen hadden ze 4 kinderen. Philippe, de oudste, werd architect en is vooral bekend door zijn ontwerp van de galerij Ravenstein te Brussel.

François was leerling schilderkunst aan de Beaux-Arts te Parijs. In die tijd hoorde bij de opleiding dat men kon een perfecte kopie maken van een klassiek werk. Zo heeft hij onder andere een kopie gemaakt van "François I" van Jean Clouet.

Later schilderde hij vooral portretten. Hij werkte op de gelijkvloerse verdieping van hotel Kursaal, toen een ruïne, en ook in de kelder van het casino. Hij was zeer gastvrij, ook voor kinderen. Zo leerde hij onder meer aan zijn kleindochter Monique schildertechnieken zoals het perspectieftekenen.

Maar ook het 5-jarig jongetje Walter, wiens vader omgekomen was toen hij met zijn vissersboot op een mijn vaarde, mocht zijn schilderge-rei gebruiken. De kleine Walter kwam van Sint-Idesbald met zijn moeder. Zij was huishoudhulp bij de familie Dumont. Toen Walter Vilain later zelf schilder werd, getuigde hij dat François zijn eerste leermeester was en dat de geur van terpentijn, die hij in het atelier van François ontdekt had, zijn voorkeursparfum was.

Doch de schilderkunst was niet het enige waar François voor leefde. Zijn passie bleef het zeilwagenrijden. Het ging zo ver dat hij zijn huis « Beau Séjour » verwisselde voor een bouwterrein aan de Vuurtorenplaats dat toebehoorde aan de familie Ghys-

brecht. Zijn nicht Myriam Dumont bouwde er de villa « Phare Ouest ».

Deze villa die inmiddels werd afgebroken, was een mooi voorbeeld van de Pakketbootstijl met een plat dak, witte kleur en zuivere lijnen.

Op die manier was hij altijd aan het werk om zeilwagens te ontwikkelen, te bouwen en ermee te zeilen. Men kon hem altijd zien, zijn grote silhouet, lichtjes voorover gebogen, zijn adelaarsneus en zijn strooien hoed, druk bezig bij de zeilwagenwedstrijden tot in de club "L'Oiseau Bleu".

Nochtans had hij nog een doel : de promotie van "De Panne". Hij bracht zijn beide objectieven samen in mooie affiches*. Hij was de bezieler van de zeilwagensport en van De Panne. Hij organiseerde diverse activiteiten in het casino zoals schermen, tennis en hij organiseerde feesten zoals het legendarische Gallo-Romeins treffen*, waarbij de vakantiegangers en de Pannenaars verenigd werden.

Voor al deze inspanningen heeft de gemeente De Panne hem de eer verleend om zijn grafsteen van het kerkhof te Adinkerke te verplaatsen naar de voet van de Witte Berg.

Het einde van zijn leven was echter pijnlijk. Hij was geruïneerd, zijn been moest worden geamputeerd en tenslotte moest hij gehuisvest worden bij zijn zoon te Sint-Genesius-Rode. Hij was zeer tevreden toen hij zijn laatste dagen kon doorbrengen in het gebouw "les voiles" op het einde van de dijk van Nieuwpoort.

Daar is hij heengegaan met het zicht op de Noordzee, de metgezel van zijn leven.
Monique et Marie-Ange Dumont

* Dumontwijk, Thiriarpad
* Naar zee! – Belgische kustaffiches, Hannibal Books, 2023
* Ph. Dumont, Chronique d'un temps perdu, 1981.

FR
Dixième des 13 enfants d'Albert Dumont, François a bénéficié d'une jeunesse aussi originale qu'unique. Au sein de cette fratrie assez nombreuse pour organiser entre eux des opéras, pièces de théâtre, spectacles de marionnettes, etc... il a acquis une propension à la fête qui marquera sa personnalité.

Epoux se Simone Roehrs, qui tiendra plus tard un club de bridge à La Panne, il eut 4 enfants dont Philippe, architecte connu surtout pour la galerie Ravenstein à Bruxelles.

François a étudié la peinture aux Beaux-Arts de Paris. A l'époque l'apprentissage impliquait l'aptitude à copier parfaitement les anciens. Ainsi on lui doit entre autres un « François Ier » de Clouet.

Durant sa vie il a principalement effectué des portraits auxquels il travaillait au rez-de-chaussée de l'hotel Kursaal en ruine ou dans le sous-sol du casino. Accueillant à tous il l'était aussi aux enfants, leur apprenant des techniques, comme la perspective à sa petite fille Monique et les laissant utiliser son matériel comme il fit avec un petit garçon de 5 ans. Celui-ci, Walter Vilain, orphelin d'un père pêcheur sauté en mer sur une mine, venait de Saint-Idesbald avec sa mère aide-ménagère des Dumont. Devenu peintre à son tour, il confiait que François fut son premier maître et que l'odeur de la térébenthine découverte alors était son parfum préféré.

Mais la peinture ne fut pas la priorité de François dont la grande passion resta le char à voile. A tel point qu'il échangea sa maison familiale « Beau Séjour * » contre un terrain appartenant aux Ghysbrecht, Vuurtorenplaats afin d'y construire par sa nièce Myriam Dumont la villa « Phare Ouest ». Disparue aujourd'hui elle constituait un bel exemple du style dit « Paquebot » inspiré par les

géants transatlantiques: toit plat, couleur blanche, lignes pures.

Ainsi il était à pied d'œuvre pour se livrer à son ambition de développer la construction, la technique et la pratique du char à voile. Impossible de rater sa haute silhouette, légèrement voutée, au nez aquilin, surmontée de son éternel chapeau de paille, affairée entre les courses de char et le club « L'Oiseau Bleu ».

Cependant il poursuivait un autre but : la promotion de « La Panne » associant ses deux objectifs dans de belles affiches*. Car s'il fut l'âme du char il fut aussi l'âme de La Panne, son animateur, gérant les activités du casino : escrime, tennis, ... et organisant des festivités, dont le célèbre rencontre gallo-romaine réunissant vacanciers et Pannois*.

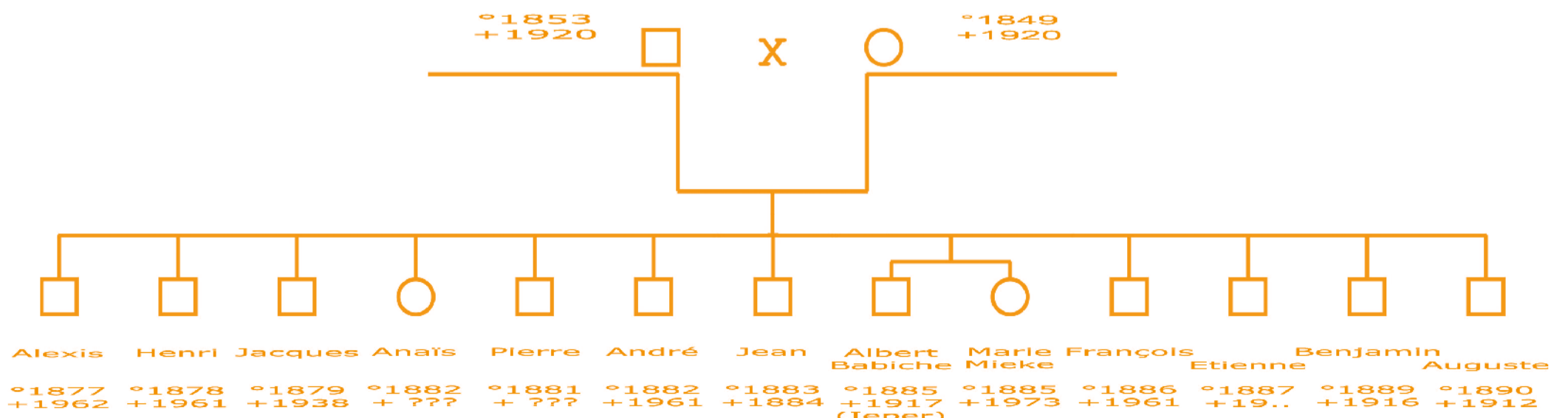
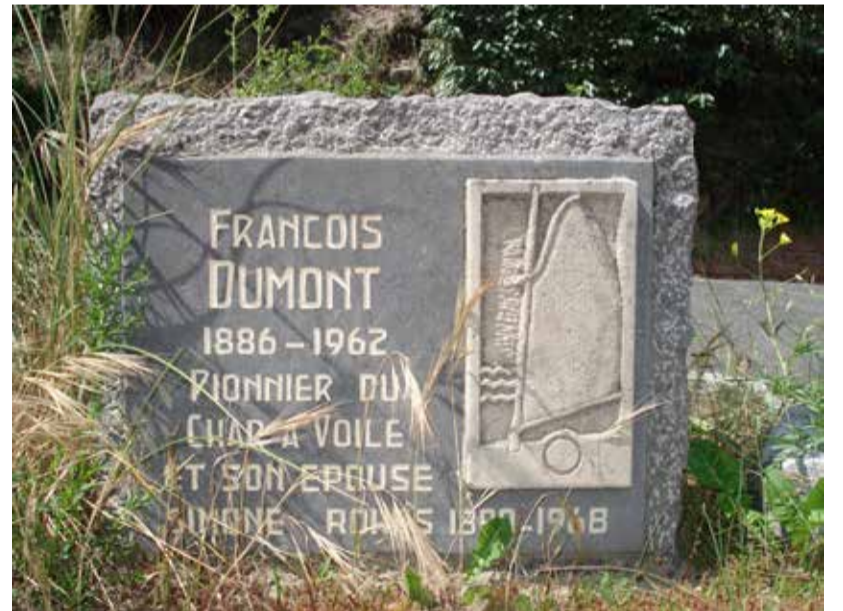
Toutes activités auxquelles la commune a rendu hommage en déplaçant au pied du Mont Blanc la stèle qui surmontait sa tombe au cimetière d'Adinkerke.

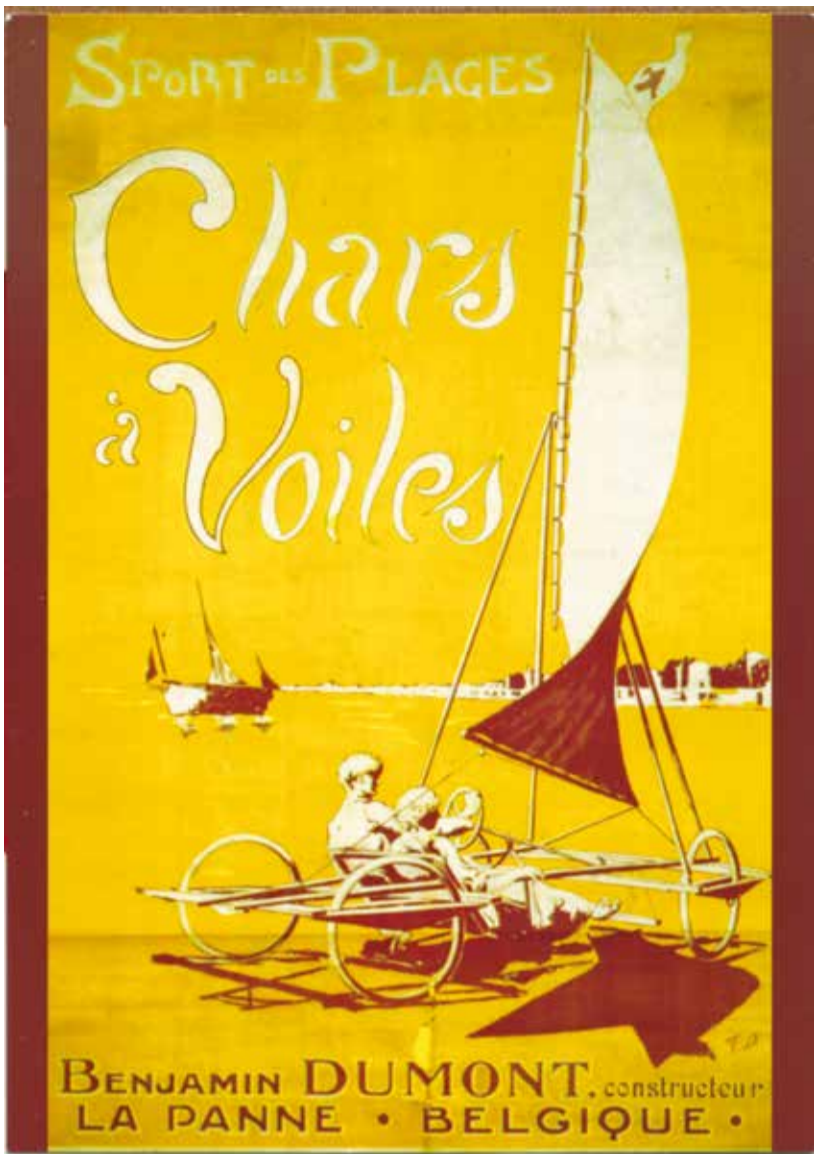
Après une fin de vie pénible, ruiné, amputé d'une jambe, hébergé par son fils à Rhode St-Genèse, il eut l'ultime satisfaction de terminer ses jours dans l'immeuble « Les Voiles » construit par son fils au bout de la digue de Nieuport.

C'est là qu'il s'est éteint face à la mer du Nord compagne de sa vie.

Monique et Marie-Ange Dumont

* Dumontwijk, sentier Thiriarpad
* Naar zee! – Belgische kustaffiches, Hannibal Books, 2023
* Ph. Dumont, Chronique d'un temps perdu, 1981.

1913 affiche Benjamin Dumont - getekend door François

Benjamin bouwde en verkocht toen reeds zeilwagens naar een eigen ontwerp.

Vóór 1914 was zeilwagenrijden alleen toegankelijk voor een zeer selecte groep mensen zoals baron Robert Sloet d' Oldruytenborgh of Armand Nagelmackers van de familie Nagelmackers, die in 1747 in Luik de (nog steeds actieve) Bank Nagelmackers had opgericht en die omstreeks de eeuwwisseling betrokken was bij grote projecten. Georges Nagelmackers was de stichter van de Compagnie Internationale des Wagons-Lits en de bedenker van de Oriënt-Express. Een ander familielid was betrokken bij de financiering van de laatste grote Belgische locomotieven. De familie kan model staan voor de families die op het einde van de negentiende eeuw de eerste toeristen waren aan onze kust.

De oudste - nog rijvaardige - zeilwagen is Titine en werd gebouwd te Luik op vraag van Armand Nagelmackers in 1912.

1918 tot WO2

Na de eerste wereldoorlog kende de zeilwagensport een terugval.

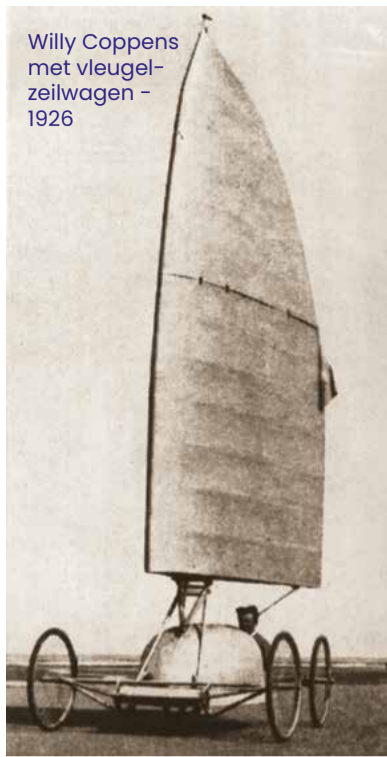

François Dumont bleef echter geloven in de toekomst van de zeilwagensport en stichtte in 1924 de Sand Yacht Club Pannois om de ontwikkeling ervan te stimuleren aan de Belgische kust. De zeilwagen in de inkomhal van het gemeentehuis van De Panne is een gerestaureerd exemplaar van het type dat François Dumont in die tijd ontwikkelde.

In 1927 werden de eerste statuten opgesteld en werd de club een vzw met een wedstrijdprogramma voor de zomer. De zeilwagens werden volgens de grootte van de wielen ingedeeld in 2 categorieën.

Er was een grote rivaliteit tussen François Dumont en Willy Coppens bij het ontwikkelen van steeds performantere zeilwagens. Het werd een erekwistie. Willy Coppens was door een beschieting van zijn

jachtvliegtuig tijdens de eerste wereldoorlog een been verloren. Hij was de eerste zeilwagenpilot met een beperking. Pittig detail : het werd als ongepast beschouwd om hem voorbij te steken door je zeilwagen te duwen.

In 1927 bouwt Willy Coppens voor het eerst een zeilwagen zonder zeil maar met een verticale vleugel. Dit idee werd vele jaren later hernomen om snelheidsrecords te vestigen zoals het recente record van 225,58 km/u in Australië gereden met de zeilwagen Horonuku met verticale vleugel, 100 jaar na het eerste record van Louis Blériot (54 km/u).

Mic Dumont verhuurde in die periode zeilwagens te Oostduinkerke. Daar ontdekte de Fransman Henri Demoury het zeilwagenrijden in 1928. Hij introduceerde het zeilwagenrijden opnieuw aan de Franse kust, eerst in Merlimont-Plage en vanaf 1950 in Le Touquet, waar de Blériot Club gesticht werd. Sinds 2001 is er een jumelage tussen Royal Sand Yacht Club en de Franse Blériot Club.

In 1930 startte Pannenaar Marcel Comein ook met de bouw en het verhuren van zeilwagens. Er bestaan mooie foto's uit die tijd met prinses Joséphine-Charlotte in een verhuurwagen.

Later kwam er nog een tweede zeilwagenverhuurder bij met Maurice Verbanck.

Rond 1964 hield Comein het voor bekeken toen de kleinere maar snelle DN-zeilwagens opgang maakten. Hij zou voor de verhuur immers 1000 frank per uur moeten vragen; omgerekend naar 2024 is dit ongeveer 115 euro per uur.

Joséphine-Charlotte - 1938 © Koninklijk Archief

Belgisch Kampioenschap De Panne 1-ste manche start 1949

Ook Maurice Verbanck stopte met de commerciële verhuur van zeilwagens. In 1968 ging wat nog restte van zijn zeilwagenpark over naar de zeilwagenclub voor jongeren De Krab.

Na WO2

Jacky Launoy op wagen Verbanck

Kort na de oorlog waren er nog maar weinig zeilwagenpiloten. François Dumont hernam de zeilwagenactiviteiten en richtte in 1949 de Belgische Federatie van de Land Yacht Clubs (BFLYC) op. Men ontwierp voor het eerst een uitgebreid wedstrijdreglement evenals een wedstrijdprogramma voor De Panne, Oostduinkerke, Middelkerke én Oostende.

» Vervolg op p.5

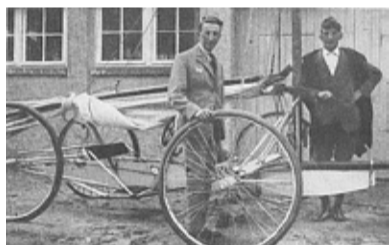

Middelkerke Alle deelnemers op de omloop - 20.07.1949

Willy Coppens 1892-1986

EEN BIJZONDERE PIONIER VAN DE ZEILWAGENSPOORT

In De Panne begonnen de kinderen van Albert Dumont vanaf 1898 met het bouwen van zeilwagens. Door de familie Dumont leerde Willy Coppens de zeilwagensport kennen en werd hij een gepassioneerde beoefenaar.

Willy Coppens en François Dumont

Persoonlijke Reflecties van Willy Coppens

In zijn biografie beschrijft Coppens zijn diepe passie voor zeilen en vliegen. Zijn jeugdherinneringen aan het oplaten van vliegers en het bouwen van zeilwagens geven een inkijk in zijn creativiteit en doorzettingsvermogen. De overgang van het bouwen van zeilwagens naar het besturen van vliegtuigen leek een natuurlijke stap voor Coppens, gezien zijn interesse in snelheid, wind en mechanica. Coppens' herinneringen aan zijn eerste zeilwagens, zijn experimenten en successen op de stranden van Westende en Middelkerke en zijn voortdurende innovaties na de oorlog tonen zijn blijvende invloed op de sport. Zijn ervaringen legden niet alleen de basis voor moderne zeilwagens, maar inspireerden ook toekomstige generaties van zeilwagenbouwers en -liefhebbers.

De held Willy Coppens

Willy Coppens

Willy Coppens, zoon van kunstenaar Omer Coppens, begon zijn militaire carrière bij het 2de Regiment Grenadiers in 1913. Hoewel zijn aanvraag voor de Compagnie des Aviateurs

werd afgewezen, nam hij zelf het initiatief om vlieglessen te volgen in het Verenigd Koninkrijk en later bij de Militaire Luchtvaartschool van Étampes, waar hij zijn vliegbrevet behaalde.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog diende hij als verkenningpilot, maar zijn wens om jager te worden werd vervuld in juni 1917. Het was een gevaarlijke onderneming om vliegtuigpilot te zijn in de eerste wereldoorlog. Velen kwamen om door ongevallen maar Coppens kende geen angst. Zo haalde hij het in zijn hoofd om over de bezette gebieden naar Brussel te vliegen om even de groeten te doen aan zijn ouders!

Coppens werd bekend om het neerschieten van Duitse observatieballonnen 'drachen' genoemd. In de volksmond werden ze ook 'sausissen' genoemd. Deze ballonnen waren belangrijk voor de Duitse artillerie om hun beschietingen te richten. Iedere neergehaalde ballon betekende veel geredde soldatenlevens. Hij haalde er 34 neer. Tijdens één van deze aanvallen werd hij in zijn been doorzeefd door een machinegeweer. Als gevolg hiervan werd zijn been geamputeerd in oktober 1918.

Na de oorlog verkreeg hij de adellijke titels van ridder en baron met toevoeging "d' Houthulst" naar de plek waar hij de laatste ballon neerhaalde.

Willy Coppens pionier van de zeilwagensport

Willy Coppens speelde een cruciale rol in de ontwikkeling van zeilwagens. In zijn jeugd werd hij gefascineerd door vliegers en de kracht van de wind. Deze fascinatie leidde hem uiteindelijk naar de zeilwagensport. Hij bouwde zijn eerste zeilwagen in 1907 en beschouwde zichzelf als een pionier in deze opwindende nieuwe sport. Gedurende de jaren 1907 tot 1913 bouwde Coppens zeven verschillende zeilwagens, waarbij elke nieuwe creatie geavanceerder en efficiënter was dan de vorige. Hij experimenteerde met verschillende materialen en ontwerpen, van houten frames tot de lichtere en wendbaardere constructies die es en metalen buizen combineerden. Coppens' wagens waren bekend om hun vermogen om tegen de wind in te rijden door op smalle ruimtes te laveren, een techniek die hij verrij-

de op de dijken tussen Westende en Middelkerke. Men mocht toen nog op de dijk met een zeilwagen rijden.

Verdere evolutie en productie

Na de Eerste Wereldoorlog zag de zeilwagensport een verschuiving. Benjamin Dumont, een van de vroege pioniers, was overleden in 1916. De focus verschoof naar het verhuuren van zeilwagens. De zeilwagens werden robuuster om de onhandigheid van onervaren bestuurders te weerstaan. Hierbij werden elegantie en finesse opgeofferd voor duurzaamheid. De mecaniciens Clarysse van Middelkerke en de familie Dumont begonnen met de seriële productie van zeilwagens in Middelkerke en De Panne.

Na WO 2

In de late jaren 1940 begon de interesse in zeilwagens weer toe te nemen. In 1948 werden er nog maar vier privé-zeilwagens geteld naast de vele verhuurmodellen. Toch organiseerden Middelkerke en De Panne succesvolle races, wat leidde tot de oprichting van een Belgisch kampioenschap in 1949.

Innovaties in ontwerp en gebruik van aerodynamische principes zijn sindsdien doorgegaan, met nieuwe ontwerpen die de grenzen van snelheid verleggen.

l'Aile

In 1949 verlegt Coppens nog eens de grenzen. Hij laat te Antwerpen een wagen bouwen op drie wielen en een zeil van 15m². Met "l'Aile" kan hij snelheden halen die twee en een halve maal deze van de wind overtreffen, snelheden van om en bij de 100 km/u komen in het bereik van de strandzeiler. Dit baanbrekende model en de verbeterde versies ervan zullen dan ook tot in het begin van de zestiger jaren de strandzeilwereld beheersen.

Middelkerke 2-de manche
Willy Coppens d'Houthulst 20.07.1949

20 Juillet 1949.

Middelkerke. 2^e Manche du Championnat de Belgique. W. Coppens de Houthulst

De laatste zeilwagen van Coppens

Met de 'Non Pareil' ontwierp Coppens opnieuw een revolutionaire zeilwagen. Het was de eerste Belgische zeilwagen die met het voorwiel stuurde. Vandaar de naam 'Niet gelijk de anderen'. Coppens eigende zich het zeilnummer 0 toe. Zo kon hij zijn zin doordrijven tegen de logische toekenning van de zeilnummers in de clubs. Coppens vroeg aan Comein om de 'Non Pareil' te bouwen. Aan deze samenwerking kwam abrupt een einde door een dispuut over een banale rekening. In de rechtbank kreeg Coppens geen gelijk... Hij voelde zich onrecht aangedaan.

Tot slot

Coppens beschrijft het zeilwagenrijden als één van de meest fascinerende sporten. "Ik had elk detail onder de lamp getekend en de onderdelen besteld bij een timmerman, een smid, een monteur én, toen ze allemaal prachtig in elkaar pasten, had ik ze samengevoegd om een indrukwekkende, mooie zeilwagen te bouwen waarin ik kon gaan zitten. Het ging weg in de wind, als een pijl, reagerend op mijn impulsen, me meenemend in zijn vaart die me vervulde van trots van een eerste grote prestatie, een eerste groot succes, een ontdekking: die van een creatief vermogen waardoor alles mogelijk is".

"Je neemt een start als een vogel die voor het opvliegen over de zandplaat zijn aanloop neemt. Je voelt de aanwakkerende wind en de vrees omver geblazen te worden. Je remt het onweerstaanbare elan van het voertuig af terwijl je op een strandplas afstevent. De vier wielen met de fijne spaken doen het water in fijne straaltjes opspatten. Je zeilt rakelings en geluidloos langs de zee op het effen harde zand en je hoort het geknispert van verpletterde schelpenbanken. Je gaat listig om met de luwende bries en je meet je in snelheid met de vloed. Je levert je over aan al die geneugten om de charme van de sport te vatten. Alles draait om gratie, behendigheid, gezonde lucht en soms lachwekkende pech."

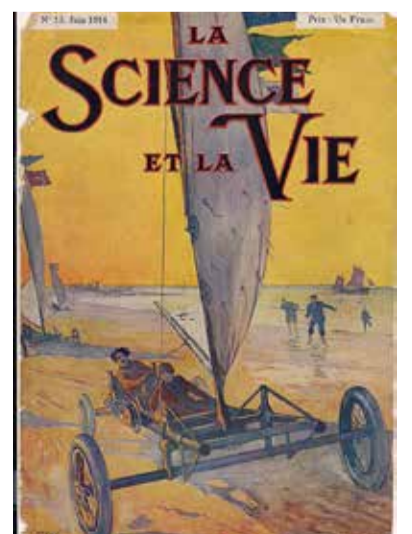
Kurt Vandenbroucke

Non Pareil

De Panne uit wagen

Cockpit van L'Aile

1970-1990

Inhoudiging cabine - 1971

Zo werd de Royal Sand Yacht Club de 'Vlaamse' club en groeide zij vanaf 1970 onder impuls van het toenmalige lokale clubbestuur en het voorzitterschap van Julien Verdonck. De RSYC vond een eigen onderdak eerst in een strandcabine en later in de oude villa 'Chez Tonton'. Dit was een grote stap vooruit met hoogdagen van de zeilwagensport met onvergetelijke feestjes voor en door Pannenaars.

L'Aile Coppens - 1949

Eveneens in 1949 ontwikkelde Willy Coppens de "l'Aile" geïnspireerd op grote ijszeilers. Dit concept van een achterwielgestuurde zeilwagen werd een standaardmodel rond 1960. Marcel Comein bouwde er een twintigtal in zijn werkplaats te De Panne.

Als gevolg van een crisis in de Sand Yacht Club Pannois wordt in 1951 een nieuwe zeilwagenclub opgericht onder de naam "L'Oiseau Bleu". De naam verwijst naar het Egyptische symbool dat de leden van de familie Dumont reeds lang voerden op hun zeilwagens. Gedurende vele jaren daarna was de Sand Yacht Club het kleine maar oudere broertje van deze club.

Er ontstond een botsing tussen verschillende leefwerelden. Enerzijds het elitaire milieu van de Brusselse en Franssprekende Vlaamse bourgeoisie in de L'Oiseau Bleu en anderzijds de kring van Nederlandstalige Vlamingen en plaatselijke handelaren, met leden in (Royal) Sand Yacht Club. Uit die tijd zijn er verhalen van "de facteur", een postbode die met een verhuurzeilwagen dikwijls zeilwagenwedstrijden won. Het prijzengeld was de moeite...

Bob Nyssens (een zoon van Anaïs Dumont) werd, na het overlijden van François Dumont in 1962, de sleutelfiguur in de verdere ontwikkeling van de zeilwagensport. Tot ca. 1975 was de Oiseau Bleu de dominante zeilwagenclub van De Panne.

In 1954 werd de titel "Koninklijk" toegekend aan de "Sand Yacht Club Pannois".

FEDERATION INTERNATIONALE DE SAND ET LAND YACHTING
WORLD LANDSAILING ORGANISATION

In het kader van de wereldtentoonstelling EXPO58 werd in 1958 voor het eerst een internationaal zeilwagenevenement georganiseerd op het strand van De Panne.

Hierna werd in 1962 de Fédération Internationale de Sand et Land Yachting opgericht door de Belg Bob Nyssens met 4 clubs uit 4 landen. Het logo geeft aan dat de ambities mondiaal waren. Bob Nyssens was 25 jaar voorzitter van de FISLY en werd voor een nog langere periode als voorzitter opgevolgd door Eric Engelbrecht uit De Panne.

De Nederlanders introduceerden in 1964 de DN, omgebouwde ijszeilwagens, op het Europees kampioen-

Veraert - met zeil van de DN

schap in De Panne en wonden van de grote zeilwagens met 15 m² zeil.

Geïnspireerd op de DN werkt de Franstalige voorzitter van Royal Sand Yacht Club Georges Veraert, gesteund door Maurice Debra, mee aan de ontwikkeling van een kleine zeilwagen, de V4.

Robert Demuyser won het Europees kampioenschap 1968. Hij wenste dat de jeugd van De Panne zou zeilwagenrijden en vroeg bij de lokale scouts hulp van Eric Engelbrecht, die stichtend voorzitter werd van de zeilwagenclub voor jongeren, De Krab. Het werd voor Eric de start van een zeer lange loopbaan in de zeilwagensport.

Chez Tonton

De introductie van kleinere zeilwagens zoals de DN, de Veraert, en later de DAD (Demuyser-Ameele-De Maeyer) maakte de sport nog meer toegankelijk. De DAD werd gebouwd in met glasvezel versterkte polyester. Hierdoor vroegen de wagens veel minder onderhoud. Het zeilwagenrijden evolueerde van een zomersport naar een sport voor alle seizoenen.

» Vervolg op p.7

Geschiedenis van de Royal Sand Yacht Club

DN-zeilwagen 1964

1966-67 Over de grens

"DE SCHREVE"* TOEN DE DIEREN NOG SPRAKEN** EN DOUANIERS OP HET STRAND PATROUILLEERDEN.

Het strand tussen De Panne en Bray-Dunes is immens en nage-
noeg leeg*** ! Geen bebouwing
tussen het Koning Leopold I mo-
nument in De Panne en de dijk van
Bray-Dunes, geen betonnen be-
schermddijk maar hoge duinen die
het binnenland beschermen tegen
de zee. Alleen, achter de duinen ver-
borgen, een kleine editie van Cam-
ping Le Perroquet.

Zaterdag is nog een school- en
werkdag tot het middaguur. Auto's
beginnen nog maar pas algemeen
goed te worden.

Tussen de centrale stranden van
elke badplaats zijn buiten het sei-
zoen de wandelaars schaars. De
strandzeiler is met de meeuwen
meester van het strand. Hij rijdt on-
gehinderd over de landsgrenzen
heen. Of zijn er toch grenzen ? : de
Euro bestaat niet, en niemand heeft
een draagbare telefoon. Wie aan
de havenmuur in Duinkerke zonder
wind valt, moet te voet de dijk op,
tegen wurgkoers Franse franken ko-
pen en vanuit een café of telefoon-
hokje om hulp bellen. Bij pech tus-
sen Zuydcoote en Bray-Dunes, is de
enige optie "duwen".

De gemeenschappelijke markt staat
in zijn kinderschoenen en vrij verkeer
van personen is utopie. Met de zeil-
wagen worden petit-suisses en an-
dere exotische lekkernijen gehaald
in Bray-Dunes, want Carrefour heeft
GB nog niet overgenomen en prijzen
en assortiment verschillen sterk aan
weerszijden van de 'schreve'.

Douaniers lopen in de duinen en
over het strand en spieden onge-
haast naar smokkelaars. De zeil-
wagenpilooten blijven ongemoeid.
Zij bezondigen zich immers volgens
een ongeschreven afspraak niet
aan smokkel. Een jeugdige enkeling
smokkelt met zijn zeilwagen toch

pastis voor vaders vrienden (recen-
te schokkende bekentenis van een
clublid ; de douaniers zijn intussen
weg !).

Whatsapp-groepjes bestaan niet.
Zonder mobiele telecommunicatie
slagen de piloten er in om in groep
naar Bray-Dunes te rijden en er, de
zeilwagens met losse schoot aan de
dijk geparkeerd, samen een Picon
te consumeren, nat tot op het bot
ondanks de oliejeekkers. Wetsuits en
drysuits zijn hen onbekend. #MeToo
is nog niet uit de kast gekomen en
mannelijke piloten bevelen argelo-
ze damespilooten een tweede Picon
aan, waarschijnlijk met het snode
doel ze na dit overmatig alcohol-
gebruik op de terugweg de zee in te
zien rijden. Dit lukt hen echter niet.

Romantiek is geen loze term : jonge
ridders in een witte klasse 1 rijden
listig nieuwe vrouwelijke zeilwage-
nadepten zonder brevet achterna
wanneer die bij harde wind naef
met een Comein vierwieler en vol-
le zeil naar Bray-Dunes rijden (een
brevet is niet nodig in 1966 en 1967),
om te gepasten tijde (wanneer de
jonge deerne de "kar" in Bray-Dunes
niet gekeerd krijgt om terug te rij-
den) als bij toeval te hulp te schie-
ten.

Bovenal : iedereen oefent en zeilt
naar het legendarische Europees
Kampioenschap van 1968 in De
Panne toe, een wedstrijd zonder
grenzen, waarop de Belgen 6 me-
dailles zullen halen, waaronder de
baanbrekende gouden medaille
van Robert Demuyser in klasse 3.

*Voor wie niet van bachten de kupe
is : de schreve is de grens tussen
België en Frankrijk.

** Kleine dichterlijke overdrijving.
*** Lees ook de beschrijving van het
strand in de 19e eeuw in De Krant
van 't Strand editie 2022.

1959 - JAH DE TERSCHUEREN SUR AQUILON.

Aquillon 1959 - Leopold I in de achtergrond

September 2003

De 20

Postkaart de 20 in 1938

In 2001 kreeg de gemeente De Panne de gelegenheid om deze oude
zeilwagen aan te kopen. Deze wa-
gen werd door enkele leden van
de Royal Sand Yacht Club enkele
maanden bestudeerd en gerestaureerd.
Het is een zeilwagen die ge-
bouwd werd door François Dumont
omstreeks 1925 en het is één van
de oudste zeilwagens ter wereld die
nog zeilklaar is. De restauratiewer-
ken werden uitgevoerd door clublid
Heinz Totzke.

Heinz Totzke in de 20 - 2003

Enkele feiten:

Een gelijkaardige wagen staat op
het eerste clubteken van de Sand
Yacht Club Pannois, gesticht in 1924.

De wagen was één van de ver-
schillende types van zeilwagens
gebouwd door François Dumont. Er
was toen al een traditie van zeilwa-
genbouw. Men kan de wielen en as-
sen demonteren door één moer los
te draaien.

Er werden met dergelijke wagens
wedstrijden georganiseerd. De ge-
middelde snelheid bedroeg toen
ongeveer 30 km per uur.

De oorspronkelijke voorwielen had-
den een diameter van 90 cm. Ze
waren gemaakt voor de Chinese
riksja's en ze waren bijzonder breek-
baar.

De banden voor deze wagen wor-
den nu niet meer gemaakt.

Deze wagen kreeg en heeft nog al-
tijd een ereplaats in de hal van het
gemeentehuis van De Panne waar
hij een getuigenis is van de bijzon-
dere ontstaansgeschiedenis van
het toeristische De Panne.

Pousse pousse band 1 en 2

logo 1927 SYC

'De Dumontwijk, erfgoedparel van de kust'

Gezien de Dumontwijk al vele ja-
ren een publiekstrekker is, kon een
publicatie over deze pittoreske wijk
niet langer uitblijven. Het werd een
boek van 192 bladzijden, uitgegeven
door Stichting Kunstboek, met schit-
terende hedendaagse foto's van fo-
tograaf Jan D'Hondt, maar ook met
postkaarten van de belle époque en
het interbellum.

Het boek besteedt niet alleen aan-
dacht aan de geschiedenis en de
architectuur van de wijk, maar heeft
ook, en vooral, oog voor de manier
waarop inwoners en bezoekers in al
die jaren de Dumontwijk beleefden.
Het boek staat dan ook vol anekdo-
tes, herinneringen, getuigenissen,
citaten en wist-je-datjes, niet alleen
van 'gewone' Pannenaars, maar
ook van bekende (ex-)inwoners en
tweedeverblijvers.

Net als de Dumontwijk is het boek
een echt pareltje dat garant staat
voor veel lees- en kijkplezier, kortom
voor vele uren virtueel flaneren in
de Dumontwijk. 'De Dumontwijk, erf-

goedparel van de kust' verschijnt op
10 augustus 2024 en kost € 35. Wie
vooraf intekent, zal het boek voor de
prijs van € 31,50 kunnen reserveren.
Meer info op www.depanne.be.

Geert Vanthuynne

Villa Beau-Séjour De Panne
© Jan D'Hondt Ateljé D

Kampioenschap 1976

Kampioenschap 1976

» Vervolg van p.5

In 1976 werd door de jongerenzeilwagenclub De Krab het handboek voor zeilwagensport SNELLER DAN DE WIND uitgegeven. Auteur was het jonge lid Jan Leye. Het is nog steeds het enige Nederlandstalige boek over het zeilwagenrijden.

Eric Engelbrecht en zijn echtgenote Anne Maene stonden in 1976 aan de wieg van de oprichting van de Vlaamse vleugel van de ZeilwagenFederatie 'LaZef' en dit onder impuls van het Vlaams decreet en BLOSO. In dit kader werd de zeilwagenschool opgericht waar Benny Dezeure in 1985 secretaris en sporttechnisch medewerker werd. Duizenden mensen werden er vanaf dan met veel enthousiasme op weg geholpen om het zeilwagenrijden te ontdekken. Ondertussen is de LaZef via verschillende herstructureringen geïntegreerd in Wind en Watersport Vlaanderen (WWSV).

Europese kampioenschappen strandzeilwagens De Panne

Boek Sneller dan de Wind voorgesteld

65 piloten uit negen landen, gingen tot en met 1 oktober mee aan de veertiende uitgave van de Europese Kampioenschappen voor Strandzeilwagens in De Panne.

Zondagmorgen greep op de Leopold I esplanade in De Panne de voorstelling van de deelnemende strandzeilwagens plaats. De diverse modellen, afkomstig uit Algerie, België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland, USA en Zwitserland, trokken heel wat aandacht van de toeristen. Een internationale jury maakte van de gelegenheid gebruik om de wettelijk voorziene metingen inzake mast, boom en zeil uit te voeren. De strandzeilwagens worden immers ingedeeld in drie klassen, nl. zeilen tot 7,35 m² opp. (klas III), van 7,36 tot 11,30 m² (klas II) en van 11,31 tot 17 m² (klas I).

In de namiddag had voor de deelnemers een receptie plaats in het gemeentehuis. De Internationale Federatie voor Strandzeilwagens was vertegenwoordigd door algemeen voorzitter Bob Nyssens.

Burgemeester Versteede stelde op de receptie de jeugdige auteur van het zopas verschenen werk « Sneller dan de wind », Jan Leye uit Koksijde voor. De Panne is zo vergroeid met de zeilwagensport dat een zo jonge man het aandurfde het eerste Nederlandstalige werk over het strandzeilen te schrijven. Aan de hand van ettelijke foto's, schetsen en tekeningen, aldus de burgemeester, verhaalt dit boek de evolutie van deze sport in de Panne.

Nadiet meê, Demuyssere het gedicht « Strandzeilen » van haar vader Robert Demuyssere had voorgedragen, werd aan de burgemeester een lint van de Grave, strandzeilwagens voorstellend, overhandigd.

Eric Engelbrecht, voorzitter van Krab, de jeugd-strandzeilclub, verklaarde dat toen acht jaar geleden de scouts van De Panne, onder impuls van Robert Demuyssere, het besluit namen met een strandzeilafdeling te starten, niemand wist dat deze sport zo een impact zou hebben op de jeugd. Bij de publicatie van de handleiding « Sneller dan de wind », is Krab dan ook bijzonder fier dat dit boek tot stand kwam door Jan Leye, die via deze jeugdclub in de sport werd gewijs gemaakt. Het boek van Jan Leye wettigt dan ook de hoop dat het zal bijdragen tot de reële doorbraak van het strandzeilen bij de jeugd.

Het boek « Sneller dan de wind », is verkrijgbaar bij de auteur p/a Ranonkelslaan, 25 - 8460 Koksijde - tel. 058-51.15.49 of bij Rita Decru, Brouwerstraat 130, 8470 De Panne - tel. 058-41.26.09, prijs 350 fr. (bn)

USA Ivanpah Dry Lake Bertrand Lambert 1990

1990 tot 2015

1992 was een mijlpaal door de inhuldiging van het eerste zeilwagen-centrum in de Dynastielaan. Het was toen al het mooiste zeilwagen-centrum ter wereld en bood onderdak aan de Royal Sand Yacht Club, De Krab en de Landelijke Zeilwagen-Federatie.

Eric Engelbrecht werd in 1995 voorzitter van de Royal Sand Yacht Club. Hij bleef dit ononderbroken tot in 2012. Als voorzitter van de internationale zeilwagenfederatie FISLY en als voorzitter van de Royal Sand Yacht Club streefde hij naar een wereldwijde expansie van de zeilwagensport. Dit leidde tot de organisatie van verschillende kampioenschappen in De Panne maar ook buiten Europa in de USA en in Argentinië met de deelname van veel Europese piloten en clubleden.

De Royal Sand Yacht Club is en blijft nog steeds een belangrijke speler in de internationale organisatie van de zeilwagensport.

Het clubhuis van 1992

MC2 op strand

2015 tot heden

In 2019 werd het huidige zeilwagen-centrum ingehuldigd. Het kwam tot stand dank zij de steun van het gemeentebestuur en het is zonder twijfel het mooiste zeilwagen-centrum ter wereld. Buitenlandse piloten zijn steeds vol bewondering wanneer ze wedstrijden komen rijden. Ook vele Pannenaren kennen inmiddels de weg naar de club en komen er graag om te genieten van deze oase dicht bij de zee en het enorme strand.

De zeilwagenschool is in 2020 deel geworden van de Royal Sand Yacht Club. Veerle De Gryse en Seddik Caeyzele zijn de beachmasters. De zware Birdies, die sinds vele jaren gebruikt werden voor initiaties zijn vervangen door MC2-zeilwagens die veel vlotter rijden. Dank zij deze stappen is het een performante zeilwagenschool geworden. Het is dé instap om te proeven van het zeilwagenrijden en voor sommigen naar het clubleven.

Het Europees kampioenschap werd in 2023 georganiseerd door de Royal Sand Yacht Club op de stranden van De Panne en Koksijde met deelname van 119 deelnemers uit 8 landen. Het werd een groot succes. Het is een voorrecht om telkens opnieuw enthousiaste Belgische en buitenlandse zeilwagenpiloten te mogen ontvangen.

Wij mogen fier zijn op de jarenlange inzet van vele clubleden en landgenoten bij het ontstaan en de ontplooiing van onze club en onze sport.

Epiloog

Na meer dan 100 jaar inzet en toewijding kunnen wij trots dit eeuwfeest vieren. We blijven met optimisme bouwen aan een positieve toekomst. Bij de RSYC en de jongerenclub De Krab is alles aanwezig om deze mooie toekomst voor onze sport en voor onze unieke zeilwagenclub te handhaven.

De zeilwagenschool - Michiel Hendryckx

Het Robert Demuyserepad wordt ingehuldigd

Inhuldiging Robert Demuyserepad
Robert Demuyser was al ereburger van De Panne. Op initiatief van het gemeentebestuur werd nu ook het Robert Demuyserepad ingehuldigd.

De meeste leden van de Royal Sand Yacht Club kennen Robert van de vele keren dat hij 'Leve De Panne' zong op bijzondere gelegenheden en iedereen enthousiasmeerde om mee te zingen. Robert was een Pannenaar in hart en nieren. Hij is hier opgegroeid en heeft tijdens de oorlogsjaren bijzondere toestanden meegemaakt in het hotel dat zijn ouders uitbaatten. Hij kon er met veel humor over vertellen.

In 1962 werd Robert bestuurslid van de Royal Sand Yacht Club. Hij kende de zeilwagensport en hij kende mede-Pannenaar Marcel Comein, die zeilwagens verhuurde en zeilwagens bouwde.

Dit was vooral de periode waarin de sporten begonnen te democratiseren, de periode waarin de 'gewone' man geleidelijk meer toegang kreeg tot sporten die voorheen alleen toegankelijk waren voor de zogenaamde 'betere' burger.

Robert daarentegen was geen 'gewone man'. Na een jaar dagelijks zeilwagenrijden – zijn vrouw Jacqueline duwde hem uit bed als hij eens geen zin had om trainen – won hij in 1968 het Europees Kampioenschap dat plaatsvond in De Panne. Hij zeilde in klasse 3 tegen een ruime Europese concurrentie. Het was niet alleen een Europese overwinning. Het was eveneens een overwinning op de 'gevestigde' orde in het zeilwagenrijden zoals de families Dumont, Mulle de Terschueren, Houtsaegeer ... . Het was een overwinning voor De Panne. Robert was op slag een beroemdheid in De Panne en werd ook gelauwerd door het Belgisch Olympisch Comité. Dit gaf hem een elan.

Robert droomde van een toekomst waarin meer mensen zoals hij zouden zeilwagenrijden. Hij vernieuwde het bestuur van de Royal Sand Yacht Club met vrienden-Pannenaars zoals bijvoorbeeld Jos Leye en Julien Verdonck. Julien werd later gedurende vele jaren voorzitter. Vanaf 1968 werd Robert stevast vanuit het gemeentehuis opgebeld als er een vraag was betreffende de zeilwagensport.

Hij was eveneens de initiatiefnemer van een jongerenzeilwagenclub alom gekend onder de naam 'De Krab'. De Krab is bovendien een unicum. In het buitenland zijn er tot nu geen blijvende gelijkwaardige jongerenclubs geweest.

In 1971 was Robert samen met Karel De Maeyer de inspirator en promotor voor de eerste polyester klasse 3-zeilwagen. Deze werd gebouwd door Georges Ameele van Middelkerke. Het was voor Georges Ameele het begin van een professionele loopbaan als zeilwagenbouwer. Op een bijzonder moment hadden ze een naam gevonden voor hun creatie: Demuyser-Ameele-De Maeyer, namelijk 'DAD'!

Met het nieuwe bestuur werd in 1971 een eigen clubcabine in gebruik genomen op het strand aan de Rampe waar nu de surfclub van de Panne staat.

In 1975 was Robert de bezieler van de eerste Potjesregatta, de internationale zeilwagenwedstrijd die sindsdien door onze club ieder jaar georganiseerd wordt. Later werd hij sponsor, organisator en koersdirecteur van de Demuyser Cup. Geleidelijk gaf hij de scepter van piloot door aan zijn zonen Pascal, Henri en Yann die allemaal verschillende keren kampioen geworden zijn in hun klasse. Als men het in de Westhoek heeft over de zeilwagens dan heeft men het tegelijkertijd over de Demuyseres. Dankzij de jarenlange inzet van Robert voor de zeilwagensport is Demuyser een sterk merk geworden.

Een hoogtepunt in zijn leven als clublid was de opening van het vorige zeilwagencentrum en clubhuis in 1992. Het betekende de realisatie van al zijn dromen waarvoor hij zoveel mensen heeft kunnen warm maken. Het is bij deze gelegenheid, toen we met het bestuur de clubvlag hesen dat hij – voor mij voor de eerste keer – met volle overgave 'Leve De Panne' zong. We hebben het sindsdien nog vele keren gezongen bij feestelijke gelegenheden of bij de prijsuitreiking van wedstrijden. Zijn geestdrift voor de zeilwagens en voor De Panne bleef tot op zijn laatste dag.

Een tweede facet van de betekenis van Robert voor de zeilwagensport is dat het belangrijk blijft dat de Royal Sand Yacht Club samen met de jongerenclub De Krab een club moet zijn die open staat voor iedereen met een hart voor de zeilwagensport. De zeilwagensport is er niet alleen voor de vele vakantiegangers. Er zijn mensen die van de andere kant van de wereld naar de Panne komen om zich hier te meten met anderen. Pannenaars mogen fier zijn dat er hier een zo fantastische sport beoefend wordt en dat het voor hen maar enkele straten ver is naar ons zeilwagencentrum.

Een tweede facet van de betekenis van Robert voor de zeilwagensport is dat het belangrijk blijft dat de Royal Sand Yacht Club samen met de jongerenclub De Krab een club moet zijn die open staat voor iedereen met een hart voor de zeilwagensport. De zeilwagensport is er niet alleen voor de vele vakantiegangers. Er zijn mensen die van de andere kant van de wereld naar de Panne komen om zich hier te meten met anderen. Pannenaars mogen fier zijn dat er hier een zo fantastische sport beoefend wordt en dat het voor hen maar enkele straten ver is naar ons zeilwagencentrum.

Robert Demuyser en Eric Engelbrecht 1992 opening zeilwagencentrum

Een middelbare school waar je leert zeilwagenrijden en nog véél meer:

De wind in de zeilen voor campus Immaculata De Panne

Vanaf september 2024 gaat het ambitieus project 'Sport' van start in campus Immaculata De Panne, één van de vijf Talent-is-scholen in onze Westhoek. "De school werkt aan een uniek profiel in Vlaanderen, want naast de traditionele sporten leggen we een extra focus op de wind- en watersporten aan zee.", verduidelijkt Jimmy Maeren, directeur van campus Immaculata De Panne.

De sportrichtingen worden vanaf volgend schooljaar stapsgewijs ingevoerd. Vanaf september 2024

kun je zo in het eerste jaar het keuzepakket 'Sport & wetenschappen' kiezen. In het tweede jaar is er de keuze voor de 'basisoptie Sport' en in derde jaar kun je 'Sport' in de dubbele finaliteit volgen. Vanaf september 2025 komen daar nog nieuwe mogelijkheden bij zoals de sterk theoretische richting 'Sportwetenschappen' in de tweede én derde graad.

"De samenwerking met Royal Sand Yacht Club, gemeente De Panne en Sport Vlaanderen is een uniek concept in het Vlaamse onderwijs", vertelt directeur Maeren. "Ik geloof volledig in ons netwerk dat volop

aan het groeien is. Er schuilt een fantastische visie achter het project dat een heel breed publiek moet kunnen aanspreken, dankzij het sterk theoretisch aanbod Sportwetenschappen en de meer praktijkgerichte studierichting Sport."

Voor meer informatie over de nieuwe sportrichtingen kun je terecht op de website van de school www.immaculatainstituut.be.

De vele verwezenlijkingen van oud-voorzitter Eric Engelbrecht.

Eric was een geboren leider. Zijn ouders waren sinds generaties geworteld aan de Westkust. De vader van Eric was de oudste zoon van 7 kinderen en verloor op zeer jonge leeftijd zijn vader. Hij was schipper op een vissersboot, eerst op de IJslandvaart en later aan de Afrikaanse kust waar hij viste in de monding van de Congostroom tot aan de kust van Zuid-Afrika. De thuisshaven was Matadi. Daar groeide Eric op van 1952 tot 1960.

Met de onafhankelijkheid van Congo kwam het gezin terug naar De Panne. Eric liep school in het college te Oostende.

1966

Als hopman bij de jongverkenner van de VVKS te De Panne was Eric toen al mijn leider.

Hij organiseerde zeer levendige, realistische spelen met kidnappings of met spionnen. Ik vergeet nooit het nachtspel in de onderaardse gangen van de vestingen van Bergues.

1969

Stichting van De Krab.

Op suggestie van Robert Demuyse kreeg Eric als scoutsleider de taak om het zeilwagenrijden als jaarthema uit werken bij de verkenner van de scouts. Zo werd het zeilwagenrijden een passie voor hem. In die beginjaren moest hij verscheidene keren een herstart maken. Het was ook toen al niet gemakkelijk om jonge mensen aan één activiteit te binden en om materiaal te vinden.

1976

Om de kas van De Krab te spijzen werd 'Sneller dan de Wind', hét handboek voor de zeilwagensport uitgegeven met als hoofdauteur Jan Leye.

1977

Stichting LAZEF en zeilwagenschool om te voldoen aan het decreet voor de sport.

1985

Eric organiseert 'zijn' eerste kampioenschap met een pilotendorp op het strand. Ieder kampioenschap werd groter en beter met een VIP-tent, helikoptervluchten, gastenprogramma's en dit allemaal om de kosten van een Kampioenschap te kunnen dragen.

1985

Eric wordt voorzitter van de Belgische Federatie van de Land Yacht Clubs. Dit betekende een voortdurende zoektocht naar een evenwicht tussen de Vlaamse en Waalse vleugel. Hij introduceerde in die periode ook de jaarlijkse kampioenenhulde.

1988

Op het Europees kampioenschap op het Duitse waddeneiland Borkum wordt Eric Europees kampioen in klasse 2 én wordt hij verkozen tot voorzitter van de internationale zeilwagenfederatie FISLY.

1990

Eerste deelname aan America's Cup op Ivanpah Dry Lake op de grens tussen Californië en Nevada. Eric verblijft regelmatig in de VS voor beroepsredenen. Het biedt hem de gelegenheid om er vriendschappen uit te bouwen met Amerikaanse zeilwagenpiloten. Er werd een container gevuld met zeilwagens en verscheept via Hamburg naar Los Angeles.

1992

Opening van het 'oude' zeilwagen-centrum.

Na uitgebreid overleg met vele officiële instanties werd een nieuwe locatie gevonden voor de zeilwagenclub en werd een gloednieuw zeilwagen centrum gebouwd op de locatie waar het huidige zeilwagen centrum zich bevindt.

1995

Eric beëindigt het voorzitterschap van De Krab en wordt voorzitter van de Royal Sand Yacht Club.

1998

Er zijn 180 deelnemers op het wereldkampioenschap in De Panne. De Standart wordt aanvaard als FISLY-klasse. Het boek 'Het Avontuur van de Zeilwagensport' wordt uitgegeven.

2003

Eric organiseert de aankoop en de restauratie van de zeilwagens die nu in het gemeentehuis van De Panne staat.

2008

Wereldkampioenschap in Argentinië. Na veel onderhandelen en bespreken van de voorwaarden en modaliteiten wordt in Patagonië in Argentinië een wereldkampioenschap georganiseerd. Aan het zeilwagen centrum worden drie containers gevuld met de zeilwagens van de Europese deelnemers. Acties worden opgezet om de kosten te drukken zodat ook jongeren van de Krab konden meereizen. In totaal was er een Belgische delegatie van 18 personen.

2014

Eric is 18 februari zacht ingeslapen thuis na een dementieel proces dat zijn functioneren lange tijd ernstig beperkte.

Eric had een zeer ruim netwerk van mensen op wie hij kon rekenen en die hij kende via het verenigingsleven in De Panne tot in het kabinet van de toenmalige eerste minister Dehaene en later andere ministers. Niettegenstaande een druk beroepsleven had hij een fenomenale inzet voor de zeilwagensport. Hij kon rekenen op de onvoorwaardelijke inzet en steun van zijn echtgenote Anne Maene die zijn projecten in goede banen leidde.

Hij kon stormen trotseren. Ook voor hem gold: "De wind is altijd gunstig voor wie weet waar hij heen wil".

Eric Engelbrecht FISLY-voorzitter 1988 - 2014

Eric Engelbrecht als voorzitter Belgische Federatie 1986

Eric Engelbrecht op het Goldfields Kambalda dry lake

VOORZITTERS

François Dumont (1924 tot 1940) (1948 - 1949)

William Froelich (1949-1951)

George Houtsaegeer (1951 tot 1966)

Georges Veraert (1966 tot 1974)

Julien Verdonck (1974 tot 1995)

Eric Engelbrecht (1995 tot 2011)

Johan Sobry (2011 - 2012)

Eddy Mackelbergh (2012- 2013)

Symen Voet (2013-2016)

Danny Saubain (2016- 2021)

Pascal Demuyssere (2021)

Het reilen, zeilen en zomeren van de Royal Sand Yacht Club

Onze zeilwagenclub aan zee is als een visnet met vele knopen, allemaal nodig voor haar succes in de sport en de saamhorigheid onder de leden.

De club ontstond door de beoefenaars van de zeilwagensport. De promotie van de zeilwagensport is de belangrijkste doelstelling van onze club. Zonder piloten, geen club en geen zeilwagen centrum!

Allerbelangrijkst zijn vanzelfsprekend onze clubleden. Zij zijn immers onze bestaansreden sedert de start in 1924.

Onze club telt inmiddels meer dan 400 leden, een veelzijdige verzameling individuen waarbij iedereen een plaats heeft in een boeiend clubleven met zijn vele knopen:

De piloten:

De recreatieve piloten: eens men een elementair brevet behaalt kan me alleen gaan zeilwagenrijden met een eigen of met een clubzeilwagen. Er zijn verschillende Whatsapp-groepjes waarin afgesproken wordt om samen te gaan zeilen.

De wedstrijd piloten: aan hen heeft RSYC haar internationale uitstraling te danken. Sommigen zeilen al meer dan vijftig jaar competitie! Sedert het eerste Europees Kampioenschap Zeilwagenrijden in 1963 behaalden de Belgische piloten (m/v) vele medailles op Europese en Wereldkampioenschappen (Argentinië, VS, Australië). Hun foto's met palmaren hangen in de inkomhal van het clubhuis.

De toppiloten: RSYC telt momenteel 31 leden die in het verleden een of meer medailles behaalden op Europese en Wereldkampioenschappen in vier continenten. Ook hun foto's kan je vinden in ons clubhuis. Hun "heldendaden" zijn een echte stimulans voor jongeren.

De wedstrijdmedewerkers: zij zijn in weer en wind de radertjes in de wedstrijdorganisatie. Dichter bij de wedstrijd kan je niet komen, buiten de piloten zelf natuurlijk. Bij internationale kampioenschappen kan de club ook rekenen op de onmisbare gelegenheidshulp van niet-leden.

Historic Sand Yachts: de groep leden die oude zeilwagens (meer dan 25 jaar oud) rijklaar houden, staan in de viering van het honderdjarig bestaan van RSYC speciaal in de schijnwerpers. Het is hun manier om het erfgoed van de zeilwagensport in stand te houden.

De zeilwagenschool: dit is dé zeilwagenschool aan onze Belgische kust geleid door onze beachmasters. Onze school is de ingangspoort

voor iedereen die kennis wil maken met de zeilwagensport – individueel of als team event- en/of die wil groeien in deze unieke sport.

De beachmasters zijn tevens onze club "incontournables" want naast de zeilwagenschool zijn ze dagelijks in de weer om onze club en haar leden te ondersteunen

De vrijwilligers: vorig jaar waren ze met een 150-tal. Samen met onze beachmasters vormen ze het kloppend hart van onze club. Ze vormen een bonte verzameling van onder meer: strand- en wedstrijdmedewerkers, initiators, barmedewerkers, klusjesmedewerkers en cateringmedewerkers. Ze zijn onmisbaar bij de organisatie van clubactiviteiten en talrijke evenementen en hun gezamenlijke inzet is een warme bron van vriendschappen en joviale saamhorigheid onder de leden.

De moatjes, clubleden met vrienden die regelmatig ter hoogte van het zeilwagen centrum met al wie wil, gaan 'kruisen' dit is garnaalvissen met kruinetten. De garnaaltjes (elk jaar iets kleiner) worden achteraf in het zeilwagen centrum gekookt en uitgedeeld.

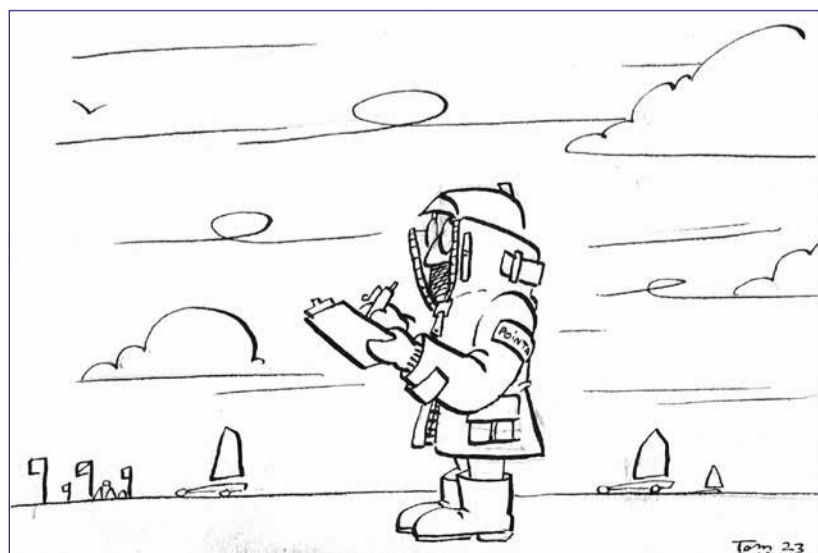
De Bar: Waar de zeilwagenschool de poort is tot onze sport, delen we in de bar ons clubleven met onze gasten. De barverantwoordelijke zorgt samen met de vrijwillige barmedewerkers dat alles in de bar op wieltjes loopt. Samen zijn zij vaak het eerste overtuigende contactpunt van de buitenwereld met de club, en bovendien de toeverlaat van de leden. Tijdens de vakanties krijgen zij steun van onze jobstudenten, vaak leden van de jongerenclub 'De Krab'.

De zomerleden brengen vaak hun vakantiedagen door in onze club. Zij hebben allen samen een clubverleden. Vaak brengen ze familie en vrienden mee om te genieten van het terras, de barbecues en de evenementen. Het weerzien en samen komen maakt de zomer in onze club nog warmer.

De zomergasten-niet-leden, zijn onze trekvogels. Eenmaal de vakantie begonnen, strijken zij neer en vullen samen met de leden het zonnige terras van de club, genietend van koffie of Picon en van de gezellige drukte van de zeilwagenschool en de piloten die hun zeilwagens optuigen of er samen werken in het atelier.

Het bestuur: momenteel zijn dit 7 leden die zich inzetten om het clubleven te sturen en erover te waken dat we een club blijven zoals we deze graag hebben en willen houden.

Pointage

6 november 2023

HENRI DEMUYSERE ontvangt als allereerste Pannenaar de eretitel van "AMBASSADEUR VAN DE PANNE".

De titel werd hem toegekend voor zijn prestaties in het nationale en internationale zeilwagenrijden, en in het bijzonder zijn overwinning in klasse 2 op het Europees Kampioenschap Zeilwagenrijden 2023 in De Panne.

Henri dankte met de volgende woorden, die ongetwijfeld zijn blijven nazinderen bij de aanwezige jonge piloten van De Krab (net terug van het Frans jongerenkampioenschap in Gravelines).

De pimpajoene

"Dag iedereen,

Blij hier te staan vanavond als eerste ambassadeur van De Panne. Onze schepen had mij dat al enige malen gezegd dat ik door de zeilwagensport De Panne uitdraag over gans de wereld. Want onze sport is wereldwijd en daardoor komen we in contact met mensen van Australië, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, Argentinië, enz.. Jaarlijks komen we samen en het is dan ook een blij weerzien van alle vrienden. Strandzeilen is een familie, in de letterlijke zin van het woord is dit mijn 2-de familie gezien ik dit reeds van kindsbeen doe.

Mijn vader Robert nam mij mee naar het strand op 12-jarige leeftijd maar toen kon ik nog geen elementair brevet behalen, ik moest nog 2 jaar wachten... Na het behalen op 14 jaar van mijn elementair brevet en nadien mijn piloot brevet kon ik deelnemen in Klasse 5. Toen waren de Birdies de snelste wagens! Wekelijks was ik dan ook te vinden op het strand op zaterdag en zondagvoormiddag. Toen ik vice-europees junior kampioen werd op 15 jaar zei mijn vader "nu is het tijd om in klasse 2 te beginnen!".

Jadadde, een zeilwagen van 350 kg - de pimpajoene - moeten duwen door het zachte zand aan 'de rampe'... was dat een ramp! We hadden toen ook geen clubhuis. De Krab had een avondse Cabine op het Schatseplein waar alle materiaal in lag, that's it... Neen geen warme douches, neen geen koffietje om je te verwarmen. Om dan nog niet te spreken van warme kledij. Ik heb 15 koude zeiljaren moeten trotseren met wollen handschoenen van ABL en een oliejekker, wat een doorzettingsvermogen moest je toen hebben.

Op 18 jarige leeftijd werd ik als piepjong Klasse 2 piloot voor het eerst Europees Kampioen. Ik werd daarvoor ontvangen op de gemeente bij het College van Burgemeester en Schepenen! Ondertussen zijn we bijna 40 jaar later, enkele Europese- en wereldtitels verder, en we staan hier weer. Dit is dan ook mijn boodschap aan de jongeren/iedereen, het is nooit te laat, je kan als je wil op gelijk welke leeftijd winnen als je maar leert verliezen! Want als je verliest leer je winnen, daardoor is sport een goede levensles!

In 2024 breng ik begin juli misschien een wereldtitel mee van Asnelles in Frankrijk, fingers crossed!

B15

Henri Demuyseré"

Hoe laat is het LAAGWATER ?

Tientallen jaren lang slingerde het "getijdenboekje" wel ergens rond in het huis van de strandzeiler. Naast voldoende wind moet je namelijk ook plaats hebben op ons strand om te strandzeilen. Dat is het geval van ongeveer 3 uur voor tot 3 uur na laag water.

Jaarlijks publiceert de federatie daarom een boekje met getijdentafels en o.m. ook de wedstrijdkalender en informatie over de verschillende strandclubs.

Nu vind je deze info razendsnel via een klik op de website van Wind en Watersport Vlaanderen. (www.wwsv.be)

Doorheen de tijd kreeg het boekje vele gezichten. Een blik in het verleden!

Benny Dezeure.

2020 AN EPIDEMIC EVERY 100 YEARS

Corona and land sailing

Our flight to the America Landsailing Cup 2020 was planned for 19.03.2020. On 16.03.2020 we were informed that the USA had suspended all flights.

The time when nothing was as it used to be...

Do you still remember mouth and nose protection, hand washing, keeping your distance, economic aid, border closures, travel warnings, infections, quarantine...

100 years ago it was the Spanish flu

The Royal Sand Yacht Club was founded 100 years ago, shortly after the Spanish flu.

Despite all the necessary regulations, COVID-19 has brought us closer

together virtually. We were no longer able to organize our events as usual. In some countries, you were not even allowed to move more than 100 meters away from your home to go to the beach and sail. Others, on the other hand, are said to have crossed borders with their yachts during this time, even though it was not permitted.

We also had to postpone the World and European Championships, so it was a particular shame that we couldn't go to Argentina. Now war and inflation are driving up prices. That's why we're grateful that Asnelles stepped in and took over the organization of a World Championship in 2024, which was scheduled for 2021.

It has brought us closer together in

FISLY. Video conferences can be organized quickly and topics can be dealt with quickly and globally in small meetings so that we can constantly improve our common framework, the International Sailing and Racing Rules (ISRR).

The Royal Sand Yacht Club has always been a secure base for FISLY, which has also introduced many positive innovations with its members.

I wish the Royal Sand Yacht Club all the best for its 100th birthday and continued success.

SEE YOU ON THE BEACH

Hans-Werner Eickstaedt

FISLY President

De Krab is 25 jaar en wordt ontvangen in het gemeentehuis.

De betekenis van de zeilwagenclub de krab voor de jongeren van de panne

Ik ben een Krab-lid van de eerste generatie. Ik had het geluk bij de allereersten te mogen zijn om met De Krab te mogen zeilen.

Door middel van een aantal anekdotes wil ik hierbij graag het belang van De Krab toelichten.

Hoewel dit artikel gaat over een jongerenclub wil ik graag beginnen bij mijn grootvader Jeroom Bruneel. Hij werd geboren in 1903 in Zuidschote en kwam met zijn ouders naar De Panne wonen in 1910. Tijdens de eerste wereldoorlog (14-18) zat hij onder de tafels terwijl de soldaten vertelden over de oorlog. Dat was geen plaats voor een kind. Samen met andere kinderen van De Panne werd hij naar een kolonie in Zwitserland gestuurd. Eén van deze kinderen was Marcel Comein, de latere zeilwagenverhuurder van De Panne. Via hem leerde mijn grootvader het zeilwagenrijden kennen en als er weinig huurders waren, mocht hij gratis rijden.

Mijn grootvader ging naar de normaalschool te Torhout waar hij aan de deur gezet werd wegens 'te Vlaamsgezind'. Gelukkig werd hij wel toegelaten tot de examens. Hij slaagde en werd uiteindelijk schoolhoofd in de school in de Duinestaat. Daar betrok hij de bijhorende woning waar ik als kind dikwijls kwam.

In het tot scoutslokaal omgebouwde was-, kolen-, en duivenkot van mijn grootvader kwam Pierre Debra ons vertellen over de mysteries van de schijnbare wind. Daar ontstond de zeilwagenclub De Krab.

Wij waren allemaal laaiend enthousiast. 'Wij' dat waren Roland Vandevoorde, Dirk Pollet, Marc Vaneecke, Sam Desplenter, Didier van Nieland, Frank Claeys, Eddy Defoer en Michiel Hendryckx.

Bij Maurice Verbanck, ook een zeilwagenverhuurder, zijn we twee oude zeilwagens gaan halen die we

na een lange discussie over de kleur geschilderd hebben in de turnzaal van de school. In de paasvakantie van 1969 zijn we dan gaan zeilwagenrijden. In die dagen ging ik bijna dagelijks zeilen met een achterwielgestuurde kar. Op een dag kwam onze voorzitter Eric aanzetten. Hij stapte in die zeilwagen, vroeg om een duwtje te geven en hij reed vervolgens recht de zee in. We zijn toen eveneens gaan meedoen met een wedstrijd te Middelkerke. Er stond een stevige storm. De tent vloog weg terwijl Jean-Jacques de Grave rustig op een bierbak bleef zitten.

Toen De Krab met het kampioenschap in 1976 een brochure wou uitgeven om wat centen te verzamelen, stond ik er op dat er een hoofdstuk over de praktijk van de zeilwagensport in kwam. Ik vond het normaal dat als je iets krijgt van een club je er ook iets voor terugdoet. Ik was dan ook trots toen ik het boek 'Sneller dan de wind' enkele maanden later in het gemeentehuis mocht voorstellen.

In de vroegere villa 'Chez Tonton' gelegen op de hoek van het pierre Bortierplein en de Vuurtorenstraat, heb ik de volgende generatie Krabbers leren kennen. Ik denk aan Stef Moors, Jan De Vliegheer, Guy Hertsens, Serge Asseman, Geert Staesens, Kris Bruneel en Benny Dezeure. Het waren er natuurlijk nog meer. Uren stonden ze te werken in de garage aan allerhande karren. Mooi was dat. Ik ben er pas toen écht in gaan geloven. Toen gedreigd werd de Krabbers uit de garage te zetten omdat ze niet altijd even netjes waren, nam Eric het voor hen op. Hij eiste een aangepast lokaal en hij heeft het ook gekregen. Eric zorgde altijd voor zijn Krabbers.

Ondertussen zaten we aan de derde of vierde generatie Krabbers, dezelfde sympathieke sloddervossen als de vorige. Ze noemde het zeilwagencentrum gewoon "De Krab". Ze verhingen er hun tijd en staarden

zich blind op die grote wedstrijdzeilwagens van de leden van de RSYC. Het waren Vincent, David, Sebastien, Bram, Sydney ...

Om te eindigen wil ik graag aan de hand van wat de zeilwagensport voor mij betekent aangeven wat deze sport voor de jongeren van De Panne kan betekenen. In onze sport kan ieder zijn eigen persoonlijkheid en kwaliteiten ontwikkelen.

Ik heb in de zeilwagensport leren zeilen, mijn talenkennis in de praktijk kunnen brengen, een tijdschrift leren uitgeven, voor het eerst een computer in werking gezien, leren werken met polyester en andere kunststoffen, mijn aardrijkskunde van de kustgebieden geleerd, leren weersvoorspellingen maken, leren zorgen voor mijn spullen, leren vergaderen...

Het belangrijkste is misschien dat een zeilwagenclub de mogelijkheid biedt om te leven als een grote familie met allemaal verschillende mensen en dat je op die manier jezelf beter leert kennen.

Mijn vriend Willy, met wie ik vele jaren op zondagmorgen ging zeilen, verwoordde het zo: "En zeggen dat er zoveel mensen zijn die een hoop geld uitgeven om een weekje te gaan skiën of te gaan duiken en dat je zo dicht bij huis zo'n mooie sport kunt beoefenen..."

Tot slot nog een goedbedoeld woordje voor de huidige Krabbers. Probeer nu je nog jong bent en er nog tijd voor hebt zoveel mogelijk te zeilen. Jong geleerd is oud gedaan. Zet je in voor je club. Doe wat je kan om je club vooruit te helpen. Zorg voor je club zodat ze verder kan blijven bloeien. Je zult er jezelf en De Panne een grote dienst mee bewijzen.

Jan Leye,
Toen 39 jaar.

Het monument van De Krab

Birdie 1994
foto Michiel H.-

Ma plage de cœur

Lorsque Jan Leye m'a demandé d'écrire un article sur ma plage française de cœur, le choix s'est fait très rapidement dans mon esprit.

J'aurais pu vous parler de cette belle plage de Dunkerque, si longue que c'en est un régal, mais c'est aussi un peu la vôtre, amis belges. Car c'est bien la même plage qui va de La Panne au port de Dunkerque. Qu'aurais-je pu vous apprendre ? J'aurais pu vous parler de la plage de Berck, puisque c'est là que je suis né, au sens propre comme au sens figuré. C'est là que j'ai tiré mes premiers bords.

J'aurais pu vous parler de cette plage incroyable de Cherrueix, avec ce bonheur de partir à l'aventure dans la baie pour approcher au plus près le Mont Saint-Michel.

J'aurais pu vous parler de cette plage si particulière, tout au Sud, à La Franqui. Faites pour aller vite, avec cette Tramontane qui ne demande qu'à vous pousser vers des records. J'aurais pu, j'aurais pu...mais non je souhaite vous parler d'une plage qui pour moi est magique. Magique ? Que dis-je ? Mon petit paradis charavoillistique. Une plage où il n'est désormais plus possible

d'organiser des compétitions, faute d'accessibilité pour de trop nombreuses remorques (merci les promoteurs immobiliers).

Une plage difficile qui ne se livre pas au premier venu, qui peut parfois être difficilement praticable, tant la marée peut sculpter un véritable champ de bataille, si elle le veut. Mais une plage qui m'a donné la très très belle émotion de rouler sous les falaises du Cap Blanc-Nez, d'approcher au plus près le Cap Gris-Nez. La plage de Wissant et son fameux « monument historique », aujourd'hui disparu : le Rallye Wissant-Calais. Les plus anciens d'entre vous s'en souviennent sans doute avec une certaine émotion.

La plage de Wissant et son écrin de beauté naturelle, la plage que nous sommes encore une toute petite poignée à arpenter en Classe 3, de temps en temps sous l'impulsion de passionnés comme Loïc Demoury ou Antoine de La Fouchardière. Quel plaisir de pilotage ! quel plaisir pour les yeux ! Et avec toujours ce sentiment de pratiquer notre sport, notre passion, dans cet écrin au plus proche de la nature. Ce qui est bien l'essence même du char à voile. Non ?

Et c'est sans doute au coucher du soleil que le spectacle devient grandiose.

Voilà ! J'espère vous avoir fait rêver un peu, comme moi je rêve qu'un jour il sera possible de revoir des chars à voile en nombre sur la belle plage de Wissant...et (qui sait ?) qu'un jour on puisse à nouveau y organiser une compétition.

Marc Duminy
F320

Zeilwagens met namen

Met het verdwijnen van het getijdenboekje ziet het er eveneens naar uit dat er een einde komt aan de traditie om namen te geven aan zeilwagens. In de naam 'Sand Yacht' zit namelijk het idee dat een zeilwagen een "boot op wielen" is en een boot moet een naam hebben.

De eerste zeilwagen met een naam was de 'Neptune' van Robert Sloet d'Oldruytenborgh die ermee zeilde te Middelkerke in 1912.

François Dumont deed mee met de 'Pégase' in 1924 en daarna kwamen nog namen als Kico, Maniaca, Caravelli, Bac à Moules. Bob Nyssens zeilde met de 'L'Oiseau Bleu' en later met de 'Delta'.

Willy Coppens gaf zijn zeilwagens namen als Archange, l'Aile, Nonpareil.

In 1967 kwam Georges Houtsaegeer met 'Zandloper', Claude Herbo met 'Picon', Gerard Rappelet met 'Galloper', Michel Beraimont met 'Fils Du Vent', Robert Demuyssere met 'Windekind -B64'. Het was de zeilwagen waarmee hij in 1968 won.

In 1974 zijn er nog Hubert Coevoet met 'Typhon', 'Flamand Rose I, II en III' van de familie Debra, 'Bella Stock' van Anne-Mie Colaert, 'Red Devil' van Alain Billet, 'Foef' van Didier Reyntjes, 'Mosselwind' en 'Tortue' van Alain Deboyser. Niet alle namen werden gekozen door de eigenaars van de wagens. Het gebeurde dikwijls dat Bob Nyssens die het boekje opstelde zelf een naam verzong. Later was 'Vol au Vent' van Jan Leye ook een mooie naam verzonnen door zijn echtgenote.

Achter iedere naam zit wel een mooi verhaal. In het laatste getijdenboekje vinden we ook nog 'Ventimobil Express' van Jan Vercammen, 'Spietveugel' van Egon Plovier, 'Beachconcorde' van Seddik Caeyzeele, 'Ma Maitresse' van Luc Kamoen 'en 'Zandstuver' van Stan Callens. Bij de Standart-zeilwagens en bij de hedendaagse initiatie- en clubwagentjes is het gedaan met deze toch wel fantasierijke traditie. Niemand verbiedt echter om toch een mooie naam te kiezen waarmee je van je zeilwagen meer dan een ding maakt.

(Wordt vervolgd)

WINNEN

Ook in de zeilwagensport worden medailles de winnaars niet in de schoot geworpen. De toppiloten van RSYC kunnen daar boeiend over vertellen. Hun recept voor winnen is: oefenen, veel oefenen, en je hersenen gebruiken. Niet zo verschillend dus van andere sporten. De meeste van onze toppiloten zijn jong begonnen met het zeilwagenrijden, zoals Henri Demuyser (klasse 2, B15; zie elders in deze krant) en Yann Demuyser (Standart, S593), die met strandzeilen begon op de leeftijd van 7 jaar samen met zus Aline. Thierry Kaisin (Standart S760) zeilde vanaf zijn 8 jaar met een zwaardboot, rakte geïntrigeerd door zeilwagens en bouwde als kind een modelzeilwagen om op een binnenplein te rijden en daarna met (latere) toppiloot Krischer hun eigen tweezitter. Hij reed op zijn eenentwintigste zijn eerste Europees kampioenschap, en neemt dit jaar deel aan het Wereldkampioenschap in Asnelles. Stilstaan doen we vandaag bij het bijzondere parcours van Ivan Ameele, die van jongs af aan zowat proefpilot/bedrijfspiloot was voor het bedrijf van zijn vader. Ivan is de zoon van zeilwagenbouwer

Georges Ameele uit Middelkerke, zelf winnaar van een gouden medaille in klasse 2 op het 17-de Europees Kampioenschap in Sankt Peter Ording (Duitsland) in 1979. Met de verschillende achtereenvolgende modellen zeilwagens door zijn vader gebouwd heeft Ivan een schitterend nationaal en internationaal wedstrijdpalmares bijeen gereden tussen 1985 en vandaag.

Ivan was pas zeven toen hij al op het strand van Middelkerke reed met zijn kleine zeilwagentje in polyester, met een buismast (zonder zijstagen) op de houten plank. Het wagentje reed even snel als de grotere en gesofistikeerde houten DN's, die toen de hoofdton zetten in de internationale wedstrijden in klasse 3. Toen hij 10 werd, was Ivan letterlijk uit dat wagentje gegroeid, en ging hij het strand op in een Speedy, een zeilwagen van klasse 2. Daarna stapte hij achtereenvolgens over naar de DAD, de Sandrover (waarmee hij in 1985 op 18-jarige leeftijd zijn eerste (bronzen) medaille won op het strand van De Panne), en van 1993 tot 2012 de Europe, die een revolutie betekende

wat de lengte van de mast aangaat (Ivan reed met een roze Europe; Egon Plovier, ook in zekere zin uithangbord van constructeur Ameele, reed met een grijze Europe tot hij een eigen zeilwagen bouwde). Als bedrijfspiloot wisselde Ivan soms wel vier maal per jaar van "kar". Pas na de sluiting van het bedrijf van zijn vader, heeft Ivan zich tot een andere constructeur gewend, en rijdt hij sedert 2012 met een zeilwagen van klasse 3 van de Franse constructeur (en zeilwagenpiloot) Didier Gervais. Zijn recentste gouden medaille in een internationale wedstrijd won Ivan op 12 mei laatstleden in de bekende Pflingsten-regatta op het strand van Sankt Peter Ording, de plek waar hij op 14-jarige leeftijd zijn eerste (zilveren) internationale medaille won, in competitie met ervaren wedstrijdzeilers als Rüdiger Grassy (veelvuldig medaillewinnaar op Europese kampioenschappen).

De lange carrières van de toppiloten in de zeilwagensport kunnen verwonderen. Ivan legt uit dat spierkracht bij zeilwagenwedstrijden in de eerste plaats vereist is voor de start (zie foto van een start hieronder). Vooral de hersenen, de zintuigen en ook de ervaring zijn van belang om te winnen. Afgezien natuurlijk van de technisch-constructieve staat van de zeilwagen en de kwaliteit en staat van het zeil (die toppiloten nauwlettend in het oog houden), wordt een wedstrijd gewonnen door de juiste inschatting van de richting en kracht van de

(vaak uiterst wisselvallige) wind en van de strandsituatie, én door slimme toepassing van de voorrangsregels. Al kan een dosis geluk bij wisselvallige wind wel flink helpen.

Dit betekent niet dat de zeilwagensport niet spannend is. Wel intergeheel. De wedstrijden verlopen in "manches", waarvan de duur doorgaans maximaal 35 minuten bedraagt. Daarna wordt gepauzeerd (en rijden de zeilwagens van een andere klasse een "manche"). Tegen snelheden van soms meer dan 100 km per uur kan elke verslapping van kracht en concentratie gevaarlijk zijn. Doordat de periode van inspanning relatief kort is, kunnen zeilwagenpiloot tot op latere leeftijd performant blijven.

Net zoals in de wielersport kan er ook tactisch worden gereden. Waar echter wielrenners hun kopman "uit de wind" zullen zetten, zullen zeilwagenpiloot juist de rivalen de wind afnemen –de loef afsteken– of tot uitwijken naar ongunstig strandterrein dwingen. Ook bij de start kan een rivaal door de piloten van het andere team vertraagd worden. Steeds binnen de regels van het wedstrijdreglement natuurlijk, men wil geen strafpunten ophalen. Het kan echter zeer vervelend worden als een hele nationale ploeg een favoriet van een ander land probeert te verstoren. Gelukkig is er ook in de zeilwagensport een fair-play-regel.

De eerste zeilwagen van Thierry Kaisin en Jean-Philippe Krischer

Ivan 1 en Ivan2

Veiligheid en zeilwagenrijden

Zeilwagenrijden, een spectaculaire snelheidssport die de kracht van de wind benut om over het strand te stuiven, brengt naast het avontuurlijke karakter ook risico's met zich mee. Tot omstreeks 1960 was er weinig aandacht voor veiligheid en kon iedereen zomaar het strand op. Het strand wordt echter niet alleen benomen door zeilwagenrijders. Veiligheid is dan ook van cruciaal belang.

Verplicht elementair brevet: Veiligheid onder Begeleiding

Een elementair brevet is verplicht voor iedereen die wil zeilwagenrijden. Dit certificaat is het bewijs dat zeilers de nodige vaardigheden en kennis hebben om veilig te kunnen rijden in diverse weersomstandigheden. Het aanleren van zeilwagenrijden gebeurt onder begeleiding van opgeleide initiators.

Regels op het Strand: Lokaal Verschillend

Per gemeente kunnen de regels verschillen, dus het is essentieel om je vooraf te informeren. In De Panne kan je het hele jaar door zeilwagenrijden, maar is zeilwagenrijden niet toegestaan in de zomermaanden en op de plaatsen waar de strandreders actief zijn. Dit soort lokale regelgeving is bedoeld om de veiligheid van alle strandgebruikers te garanderen. Men zorgt dat men altijd op de hoogte is van de geldende regels op het strand waar men wil rijden.

Druk op het Strand:

Het is veiliger om 's morgens vroeg of 's avonds laat te gaan rijden, wanneer er minder mensen op het strand zijn. Zeilwagenrijders houden afstand van de andere strandgenieters en zorgen op die manier dat zij kunnen genieten van het spektakel van een zeilwagen die over het strand glijdt.

Initiaties gebeuren op een beperkt deel van het strand op een omloop afgebakend met verkeerskegels. Bij wedstrijden worden er verlichtingsborden en veiligheidslinten geplaatst om te beletten dat andere strandgasten op de wedstrijdomloop komen.

Paarden

Paarden kunnen schrikken van de snelheid en het geluid van zeilwagens. Het is daarom belangrijk om ruim voldoende afstand te houden. Ook voor paardrijders gelden een aantal regels om de veiligheid op het strand te verzekeren.

Voorrangsregels

Voor de zeilwagenrijders zijn er onderlinge voorrangsregels zoals voorrang van rechts en naar rechts uitwijken. Deze regels moeten onderlinge aanrijdingen voorkomen.

Groeiende verantwoordelijkheden in de zeilwagensport

Zeilwagenrijden is enorm geëvolueerd. Wat ooit een activiteit voor een handjevol enthousiastelingen was, is nu een sport met veel meer beoefenaars op het strand. Deze groei brengt ook een grotere verantwoordelijkheid met zich mee. Een goede omkadering met opgeleide lesgevers is belangrijk om ongevallen te voorkomen en de naam van de sport hoog te houden. Ongevallen kunnen de reputatie van zeilwagenrijden schaden, dus veiligheid moet altijd voorop staan.

Er zijn verschillende brevetten voor de diverse types zeilwagens. Wie met de allersnelste zeilwagen wil rijden, zal aanzienlijk langer moeten oefenen. Alleen degenen die hun zeilwagen perfect onder controle hebben, kunnen deelnemen aan wedstrijden, waarvoor een apart brevet vereist is.

Veere De Gryse en Jan Leye

Schatbewaarder Jean-Jacques de Grave o 1923, Veurne + 2002,

Jean-Jacques de Grave geboren te Veurne volgde een kunstopleiding aan Sint-Lucas te Gent (onder leiding van broeder Alfred en Gerard Hermans) en aan Ter Kameren te Brussel. Leraren als Joris Minne, Oscar Jespers en Jozef Cantré hadden een grote invloed op zijn werk. Hij bleef tot 1952 in contact met de kunstenaars van de Cobrabeweging. Jean-Jacques de Grave was medestichter van de Groepen "Idee" en "Grafis 50". Hij exposeerde in binnen- en buitenland en ontving talrijke internationale onderscheidingen

Het grafische oeuvre van Jean-Jacques de Grave straalt sereniteit en poëzie uit. Essentieel in al zijn zwart-wit prenten zijn het contrast, de lapidaire uitdrukking, de onmiddellijke herkenbaarheid, de lichtelijk archaïserende voorstelling en het vinnige ritme. Hij is de pure graficus. Hij is de man van de levende lijn, die trilt van ritmische beweging. Met zijn eigen techniek schiept hij composities die door de sfeer die hij er weet in te leggen, een zeer persoonlijke taal spreken.

Jean-Jacques de Grave was gedurende vele jaren schatbewaarder van de Royal Sand Yacht Club. Naast zijn algemeen grafisch werk maakte hij vele toegepaste werken over het zeilwagenrijden.

De verkoop van deze waren een bron van inkomsten voor de RSYC. Jaarlijks organiseert de RSYC de JJ de Grave Cup. De familie schenkt bij deze gelegenheid enkele werken als prijs voor de deelnemers.

Colofon

Deze Krant van 't Strand richt zich tot leden en oud-leden van de zeilwagenclub Royal Sand Yacht Club en van jongerenclub De Krab evenals iedere geïnteresseerde in de geschiedenis van de zeilwagensport en van de bovenstaande clubs.

Verantwoordelijke uitgever: RSYC vzw

Deze Krant verschijnt éénmaal per jaar. 3-de Jaargang, nr.3

Redactie: Jan Leye

Auteurs: Veerle De Gryse, Ingrid De Bock, Anne-Mie Colaert, Chris Vanroelen, Kurt Vandembroucke, Anne Maene, Benny Dezeure, Geert Vanthuyne, Hans-Werner Eickstaedt, Monique en Marie-Ange Dumont, Marc Duminy

Druk en grafische vormgeving: Drukkerij Pattyn - Veurne

Artwork: Tom Slambrouck, Son-Of-His-Father, Geoff Waterhouse

Foto's: Marc Duminy, Michiel Hendryckx, Walter Carels, Jan D'Hondt Ateljé, Benny Dezeure,... (niet alle fotografen konden achterhaald worden,nvdr)

Nalezing: Josette Van Hooydonck